

آیین نامه اجرایی ماده ۲۱۹ قانون مالیات های مستقیم

سازمان امور اقتصادی و دارائی استان

شورای عالی مالیاتی

اداره کل امور مالیاتی

دفتر فنی مالیاتی

اداره کل هیأت عالی انتظامی مالیاتی

دفتر دادستانی انتظامی مالیاتی

دبیرخانه هیات های موضوع **ماده 251** مکرر

جامعه حسابداران رسمی ایران

دانشکده امور اقتصادی

سازمان حسابرسی

پژوهشکده امور اقتصادی

آیین نامه اجرائی موضوع **ماده 219** اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 27 / 11 / 1380 بنا به پیشنهاد شماره 9358 مورخ 15 / 10 / 1382 سازمان امور مالیاتی کشور که در مورخ 20 / 10 / 1382 به تصویب وزیر محترم امور اقتصادی و دارائی رسیده است جهت اجرا به پیوست ابلاغ میگردد. ضمناً مقرر میدارد:

1_ در مواردیکه احکام مقرر در آیین نامه اجرائی متضمن تغییر سازماندهی و برقراری عناوین شغلی جدید و نحوه استفاده از اختیارات متناسب با تغییرات فوق الذکر میباشد، انجام فرآیند اصلاحی به منظور اجرای احکام فوق الاشاره با توجه به تبصره (2) ماده 13 آیین نامه از ابتدای سال 1383 الزامی خواهد بود.

2_ در مواردیکه بموجب احکام مقرر در آیین نامه وظایف، صلاحیت و اختیارات اجرائی جدیدی برای رده های شغلی سطوح مدیریت مقرر گردیده است، اجرای احکام مزبور از تاریخ ابلاغ لازم الرعایه خواهد بود. مقتضی است مدیران کل امور مالیاتی به منظور حسن اجرای آیین نامه در چار چوب برنامه های سازمان که برای این منظور تدوین و ابلاغ خواهد شد، اقدامات لازم از حیث آموزش و توجیه کارکنان مالیاتی را بعمل آورده و زمینه تحول اساسی حوزه اجرائی مالیاتی کشور را فراهم آورند.

عیسی شهبسوار خجسته

رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور

آیین نامه اجرایی ماده 219 قانون مالیاتهای مستقیم

مصوب اسفند ماه 1366 و اصلاحیه های بعدی آن

فصل اول- کلیات

ماده 1_ واژه ها و اصطلاحات بکار برده شده در این آیین نامه به شرح زیر تعریف می شود:

ب- "قانون": قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 3 / 12 / 66 و اصلاحیه های بعدی آن منتهی به اصلاحیه مصوب مورخ 27 / 80 / 11

ج- "واحد مالیاتی": کوچکترین جزء تقسیمات اداری است که براساس محدوده جغرافیایی، منابع مالیاتی، نوع مؤدیان یا حسب وظیفه مقرر در "قانون" از طرف "سازمان" تعیین می شود.

د- "اداره امور مالیاتی": منظور از اداره امور مالیاتی در موارد مختلف "قانون"، واحد سازمانی مشخصی است که شامل تقسیمات اداری کوچکتری بنام "واحد مالیاتی" می باشد. بر اساس محدوده جغرافیایی، منابع مالیاتی، نوع مؤدیان، یا بر اساس نوع وظیفه با تعداد کافی "واحد مالیاتی" تشکیل می شود.

ماده 2_ وظایف شناسایی، تشخیص درآمد مشمول مالیات با تأکید بر انتزاع آنها از سایر وظایف و مطالبه و وصول مالیات موضوع "قانون" و همچنین اداره امور مراجع مالیاتی از جمله هیئتهای حل اختلاف مالیاتی بعهد "سازمان" می باشد. وظایف مذکور حسب صلاحیتها مسئولیتهای فنی و تخصصی و اداری بر اساس "قانون" مقررات مربوط و با رعایت مفاد این آیین نامه، حسب مورد به مأموران مالیاتی یا سایر مراجع حسب تشخیص سازمان محول خواهد شد.

ماده 3_ وظایف و مسئولیت های مأموران مالیاتی منحصراً در اداره امور مالیاتی است که در آن بخدمت گرفته می شوند.

فصل دوم- مأموران مالیاتی

ماده 4 - کلیه کارکنانی که عهده دار انجام وظایف موضوع [ماده 219](#) "قانون" مشتمل بر شناسایی، تشخیص، مطالبه و وصول مالیاتهای موضوع "قانون" می باشند، "مأموران مالیاتی" نامیده می شوند.

تبصره - سازمان می تواند شناسایی، رسیدگی، مطالبه و وصول سایر انواع مالیاتهایی را که به موجب مقررات قانونی موضوعه عهده دار می باشد به مأموران مالیاتی موضوع این ماده محول نماید.

ماده 5 - عناوین شغلی "مأموران مالیاتی" عبارت است از، کمک کارشناس مالیاتی، کاردان مالیاتی، کارشناس مالیاتی، کارشناس مسئول مالیاتی، رئیس گروه مالیاتی و مدیر امور مالیاتی.

براساس بخشنامه 355- 83 / 2 / 5 - 5 آیین نامه بشرح ذیل اصلاح می گردد:

ماده 5 اصلاحی: عناوین شغلی ((مأموران مالیاتی، عبارت است از، کاردان مالیاتی، کارشناس مالیاتی، کارشناس ارشد مالیاتی، رئیس گروه مالیاتی و رئیس امور مالیاتی

ماده 6 - کمک کارشناس مالیاتی، از بین کارمندان سازمان که دارای مدرک تحصیلی دیپلم بوده انتخاب می شود و، وظیفه گردآوری اطلاعات و تهیه جداول آماری و گزارشات مقدماتی مورد نیاز را بر عهده داشته و نسبت به دقت و کنترل اطلاعات و آمار و گزارشات مزبور مسئولیت داشته و تحت نظر کارشناس مسئول مالیاتی، انجام وظیفه می نماید.

براساس بخشنامه 355- 83 / 2 / 5 - 6 آیین نامه بشرح ذیل اصلاح می گردد:

ماده 6 اصلاحی - کاردان مالیاتی، از بین کارمندان ((سازمان)) دارای مدرک تحصیلی دیپلم یا فوق دیپلم، انتخاب می شود و حداقل یکی از وظایف اصلی ((سازمان)) را عهده دار بوده و تحت نظر کارشناس ارشد مالیاتی انجام وظیفه می نماید

ماده 7 - کاردان مالیاتی، از بین کارمندان "سازمان" با مدرک تحصیلی فوق دیپلم، یا حداقل 3 سال سابقه خدمت در شغل کمک

کارشناس مالیاتی انتخاب می شود و حداقل یکی از وظایف اصلی “سازمان” را عهده دار بوده و تحت نظر کارشناس مسئول مالیاتی، انجام وظیفه مینماید .

براساس بخشنامه 355- 83 / 2 / 5 - ماده 7 آیین نامه حذف می گردد:

ماده 8 - کارشناس مالیاتی، از بین کارمندان با تحصیلات کارشناسی یا بالاتر، یا حداقل 3 سال سابقه خدمت در شغل کاردان مالیاتی انتخاب می شود و حداقل یکی از وظایف اصلی سازمان را بر عهده دارد و تحت نظر کارشناس مسئول مالیاتی، انجام وظیفه می نماید .

ماده 9 - کارشناس مسئول مالیاتی، از بین کارمندان سازمان با تحصیلات کارشناسی یا بالاتر با حداقل 3 سال سابقه خدمت در شغل کارشناس مالیاتی انتخاب می شود و سرپرستی واحد مالیاتی را عهده دار بوده و مسئولیت تأیید گزارشات و عملکرد افراد تحت سرپرستی به عهده وی می باشد و تحت نظر رئیس گروه مالیاتی، انجام وظیفه می نماید.

(براساس دستورالعمل شماره 17847 مورخ 14 / 10 / 92 به ماده 9 این آیین نامه تبصره ذیل الحاق می گردد)

“تبصره: در صورت نبود کارمند واجد شرایط مذکور در این ماده ارتقای کارشناس مالیاتی به کارشناس ارشد مالیاتی با حداقل (2) سال سابقه خدمت در شغل کارشناس مالیاتی در صورت درخواست اداره کل امور مالیاتی و تأیید دادستان انتظامی مالیاتی و موافقت رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور، امکان پذیر خواهد بود.”

ماده 10 - رئیس گروه مالیاتی، از بین کارمندان سازمان با تحصیلات کارشناسی یا بالاتر با حداقل 3 سال سابقه خدمت در شغل کارشناس مسئول مالیاتی انتخاب می شود و سرپرستی واحدهای مالیاتی را عهده دار بوده و تحت نظر مدیر امور مالیاتی انجام وظیفه می نماید.

ماده 11 - مدیر امور مالیاتی، از بین کارمندان سازمان با تحصیلات لیسانس یا بالاتر با حداقل 3 سال سابقه خدمت در شغل رئیس گروه مالیاتی انتخاب می شود و مسئولیت نظارت بر گروه های مالیاتی و نظارت بر حسن اجرای مقررات را بر عهده دارد

ماده 12 - در مواردی که حداقل سطح تحصیلات در شرایط احراز مشاغل ماموران مالیاتی، مقطع تحصیلی کارشناسی در نظر گرفته شده باشد، رشته های تحصیلی مطلوب عبارتند از: حسابداری، حسابرسی، بازرگانی، مدیریت، بانکداری، اقتصاد، حقوق و رشته های مشابه حسب تشخیص “سازمان”

ماده 13 - تطبیق و انتصاب ماموران مالیاتی شاغل به عناوین شغلی موضوع این آیین نامه به ترتیب زیر می باشد:

الف - کمک ممیز مالیاتی بامدرک تحصیلی دیپلم - به عنوان - کمک کارشناس مالیاتی

ب - کمک ممیز مالیاتی بامدرک تحصیلی کاردانی - به عنوان - کاردان مالیاتی

ج - کمک ممیز مالیاتی با مدرک تحصیلی لیسانس - به عنوان - کارشناس مالیاتی

د - ممیز مالیاتی - به عنوان - کارشناس مسئول مالیاتی

ه - سرممیز مالیاتی - به عنوان - رئیس گروه مالیاتی

و - ممیز کل مالیاتی - به عنوان - مدیر امور مالیاتی

تبصره 1: در تطبیق و انتصاب و ارتقاء “ماموران مالیاتی” شاغل، فعلی (در زمان تصویب این آیین نامه) رعایت شرایط مدرک و رشته تحصیلی الزامی نیست .

تبصره 2: “سازمان” موظف است حداکثر تا پایان سال 1382 عناوین شغلی قبلی “ماموران مالیاتی” را به عناوین شغلی جدید

تطبيق. واحكام كارگزینی آنان را صادر و ابلاغ نماید.
استفاده از عناوین شغلی فعلی تا صدور احكام كارگزینی جدید در چارچوب اختیارات و مسئولیتهای محوله بلامانع خواهد بود .
بر اساس بخشنامه 355 - 83 / 2 / 5 ماده 13 آیین نامه بشرح ذیل اصلاح می شود:
ماده 13 اصلاحی:

ماده 13 - تطبیق و انتخاب مأموران مالیاتی شاغل به عناوین شغلی موضوع این آیین نامه به ترتیب زیر می باشد.

الف - کمک ممیز مالیاتی با مدرک تحصیلی دیپلم و کاردانی به عنوان کاردان مالیاتی

ب - کمک ممیز مالیاتی با مدرک تحصیلی لیسانس به عنوان کارشناس مالیاتی

ج - ممیز مالیاتی به عنوان کارشناس ارشد مالیاتی

د - سر ممیز مالیاتی به عنوان رئیس گروه مالیاتی

ذ - ممیز کل مالیاتی به عنوان رئیس امور مالیاتی

این اصلاحیه در 6 ماده و بنا به پیشنهاد شماره 13098 مورخ 13 / 12 / 82 سازمان امور مالیاتی کشور در تاریخ به تصویب رسیده است

ماده 14 - انتصاب و ارتقاء مأموران مالیاتی در هر یک از پستهای مربوط منوط به گذراندن دوره های آموزشی و موفقیت در آزمونهای تعیین شده حسب برنامه آموزشی "سازمان" خواهد بود.

ماده 15 - در انتصاب به هر یک از رده های شغلی مأموران مالیاتی در شرایط مساوی، اولویت با دارندگان مدرک تحصیلی بالاتر می باشد

ماده 16 - انتصاب و ارتقاء مأموران مالیاتی منوط به وجود پست سازمانی و اعلام نظر دادستان انتظامی مالیاتی و با رعایت کامل مقررات این آیین نامه خواهد بود .

ماده 17 - از تاریخ تصویب این آیین نامه کلیه کارمندان مالیاتی که عهده دار وظایف شناسایی، تشخیص، مطالبه و وصول و اداره امور مراجع حل اختلاف مالیاتی می باشند و در مشاغل غیر از عناوین شغلی ماده فوق اختصاص یافته اند در عداد مأموران مالیاتی تلقی و در صورت احراز شرایط، عناوین شغلی مأموران مالیاتی به آنان تخصیص می یابد.

فصل سوم - شناسایی مودیان و فعالیتهای اقتصادی

ماده 18 - شناسایی عبارت است از: مجموعه اقداماتی که جهت شناخت هویت مودیان مالیاتی، نوع، شروع و میزان فعالیتهای اقتصادی و سایر منابع درآمد مشمول مالیات آنها، انجام می گیرد .

ماده 19 - ادارات کل یا ادارات امور مالیاتی، حسب مورد موظفند از طریق اداره یا واحدهای شناسایی مربوط بر اساس سطح

سازمانی و محدوده جغرافیایی تحت پوشش، نسبت به شناسایی مودیان و فعالیتهای اقتصادی آنها اقدام نمایند .

ماده 20 _ ادارات کل یا ادارات امور مالیاتی موظفند با استفاده از اطلاعات سایر دستگاهها، مجامع، اتحادیه ها، واحدیایی جغرافیایی و سایر منابع اطلاعات، نسبت به شناسایی و یا تکمیل شناسایی مودیان اقدام نمایند .

ماده 21 _ ادارات کل یا ادارات امور مالیاتی موظفند بر اساس دستور العمل ابلاغی “ سازمان ”، کلیه مؤدیان مالیاتی شناسایی شده را ثبت و به آنها “ شماره شناسایی ” تخصیص دهند .

ماده 22 _ “ ماموران مالیاتی ” موظف اند در کلیه فرمها و اوراق مالیاتی مربوط به شناسایی، تشخیص، مطالبه، وصول و اجرا و طرح پرونده در سایر مراجع مالیاتی “ شماره شناسایی ” مودی ذیربط را درج نمایند .

ماده 23 _ حداقل سطح سازمانی مجاز برای انجام مکاتبه و استعلام جهت کسب اطلاعات مورد نیاز در اجرای مواد [230](#) و [231](#) “ قانون ” و سایر مقررات، رئیس گروه مالیاتی می باشد.

ماده 24 _ “ ماموران مالیاتی ” موظفند در صورت دسترسی به اطلاعات فعالیتهای اقتصادی سایر مودیان، مراتب را به ادارات امور مالیاتی ذیربط اعلام نمایند و همچنین ادارات امور مالیاتی موظفند در صورت استعلام سایر ادارات امور مالیاتی درخصوص فعالیتهای اقتصادی مودیان، در صورت دسترسی به اطلاعات مزبور، مراتب را به اداره امور مالیاتی استعلام کننده اعلام نمایند .

فصل چهارم- رسیدگی و تشخیص

ماده 25 _ وظیفه تشخیص مأخذ یا درآمد مشمول مالیات و تعیین مالیات موضوع “ قانون ” با “ سازمان ” است و حسب مورد به اداره امور مالیاتی یا “ ماموران مالیاتی ” محول می گردد .

ماده 26 _ ادارات امور مالیاتی موظف اند در اجرای [ماده 158](#) “ قانون ”، در چارچوب سیاستها و دستور العملهای “ سازمان ” اظهارنامه های مالیاتی تسلیمی را قبول نموده و تعدادی از آنها را مورد رسیدگی قرار دهند .

ماده 27 _ در مورد رسیدگی، تشخیص و مطالبه مالیاتهای موضوع باب دوم و سوم قانون، چنانچه اظهارنامه یا تراز نامه و حساب سود و زیان مورد قبول کارشناس مسئول واقع شود و همچنین در مواردی که مودی از تسلیم اظهار نامه یا تراز نامه و حساب سود و زیان حسب مورد خودداری نموده و بطور کلی در مواردی که درآمد مودی به طریق علی الراس تشخیص گردد، کارشناس مسئول مالیاتی نظر خود را برای رسیدگی و اظهار نظر به رئیس گروه مالیاتی گزارش می نماید. چنانچه رئیس گروه مالیاتی پس از رسیدگی، نظر کارشناس مسئول مالیاتی را قبول نماید، مراتب را جهت امضاء و صدور برگ تشخیص به کارشناس مسئول مالیاتی ارجاع و در غیر اینصورت با مسئولیت خود نسبت به امضاء و صدور برگ تشخیص که توسط کارشناس مسئول مالیاتی ذیربط تهیه خواهد شد، اقدام می نماید.

ماده 28 _ ادارات کل امور مالیاتی می توانند، رسیدگی و تشخیص پرونده مالیاتی مؤدیان را قبل از مطالبه مالیات به اقتضای

اهمیت آنها به مأموران مالیاتی رده های بالاتر از کارشناس مسئول مالیاتی محول نمایند و در این صورت مأمور ذریبط با مسئولیت خود نسبت به تهیه گزارش و امضاء و صدور برگ تشخیص اقدام می نماید.

ماده 29 - ادارات کل امور مالیاتی می توانند رسیدگی و تشخیص پرونده های مالیاتی را قبل از مطالبه مالیات به بیش از یک مأمور مالیاتی نیز محول نمایند تا بصورت گروهی رسیدگی و تشخیص دهند، در این صورت یک نفر به عنوان مسئول گروه تعیین و مسئولیت هماهنگی، نظارت و تقسیم کار و همچنین امضاء و صدور برگ تشخیص با او خواهد بود. سایر اعضاء گروه رسیدگی کننده در حدود وظایف و اختیارات محوله مسئول اقدامات انجام شده خواهند بود.

ماده 30 - ادارات امور مالیاتی موظفند پرونده های مالیاتی مؤدیانی را که در موعد مقرر از تسلیم اظهار نامه مالیاتی خودداری نموده اند یا اصولاً طبق " قانون " مکلف به تسلیم اظهار نامه در سر رسید پرداخت مالیات نیستند، حداکثر ظرف مدت یکسال از مهلت مقرر رسیدگی و مالیات متعلق را مطالبه نمایند.

حکم این ماده مانع از مطالبه و وصول مالیات مؤدیان در اجرای **ماده 157** " قانون " نخواهد بود.

ماده 31 - " مأموران مالیاتی " مکلفند هر گونه تحقیق و رسیدگی که برای آگاهی از وضع مؤدیان لازم است با رعایت مقررات مربوط بعمل آورند تا بتوانند در مهلت قانونی با توجه به اطلاعات مکتسبه نسبت به تشخیص درآمد مشمول مالیات و تعیین مالیات متعلق اقدام نمایند.

ماده 32 - در موارد تشخیص علی الراس درآمد مشمول مالیات، رعایت نکات زیر الزامی است:

1- در اجرای **تبصره 2 ماده 97** " قانون " هرگاه طبق اسناد و مدارک ابرازی یا بدست آمده، امکان تعیین درآمد مشمول مالیات مؤدی وجود داشته باشد، درآمد مزبور بر اساس رسیدگی به اسناد و مدارک یا دفاتر مربوط حسب مورد تعیین می گردد.

2- در صورت عدم ارائه اسناد و مدارک یا دفاتر از سوی مؤدی، تشخیص درآمد مشمول مالیات طبق **ماده 98** " قانون " باید مستدل و متضمن برآورد کارشناسی مأموران ذریبط بر اساس اطلاعات و قرائن و شواهد مربوط و در حد امکان متکی به اسناد و مدارک باشد.

ماده 33 - هرگاه " مأموران مالیاتی " در محاسبه درآمد مشمول مالیات یا مالیات متعلق، اشتباه کرده باشند، به شرح زیر اقدام خواهد شد:

1- قبل از قطعیت درآمد مشمول مالیات، چنانچه اصلاح اشتباه محاسبه منجر به افزایش درآمد یا مالیات بیشتر گردد، با رعایت مهلت مرور زمان و به منظور صدور برگ تشخیص اصلاحی، و در صورتیکه اصلاح اشتباه محاسبه فوق منجر به کاهش درآمد مشمول مالیات یا مالیات کمتر گردد بدون رعایت مهلت مرور زمان و به منظور اعلام به مؤدی، مراتب به اداره امور مالیاتی گزارش می گردد.

2- بعد از قطعیت درآمد مشمول مالیات، چنانچه در محاسبه مالیات موضوع برگ قطعی اشتباه شده باشد، مراتب جهت صدور برگ قطعی اصلاحی به اداره امور مالیاتی گزارش خواهد شد.

3_ در موارد فوق چنانچه گزارش مربوط به تایید مدیر امور مالیاتی برسد و یا در مواردیکه برای مدیر امور مالیاتی اشتباه محاسبه محرز شود، طبق دستور وی نسبت به اصلاح اشتباه محاسبه با صدور برگ تشخیص یا قطعی اصلاحی اقدام میگردد.

1) بر اساس بخشنامه شماره 14346 / 210 مورخ 11 / 05 / 1389 و دادنامه 456 مورخ 25 / 8 / 88 هیأت عمومی [دیوان عدالت اداری](#) مفاد بندهای 2 و 3 ماده 33 آیین نامه اجرائی [ماده 219](#) ق.م.م ابطال گردیده است.

2) ماده 33 آیین نامه اجرائی موضوع [ماده 219](#) قانون مالیاتهای مستقیم به موجب بخشنامه شماره 17936 / 200 مورخ 08 / 09 / 1391 به شرح ذیل اصلاح گردید.

ماده 33 آیین نامه اجرائی موضوع [ماده 219](#) قانون مالیاتهای مستقیم به موجب بخشنامه شماره 17936 / 200 مورخ 08 / 09 / 1391 به شرح زیر اصلاح گردید:

ماده 33 اصلاحی: هرگاه مأموران مالیاتی در محاسبه درآمد مشمول مالیات یا مالیات متعلق اشتباه کرده باشند، به شرح زیر اقدام خواهد شد

1_ قبل از قطعیت درآمد مشمول مالیات، چنانچه اصلاح اشتباه محاسبه منجر به افزایش درآمد یا مالیات بیشتر گردد، با رعایت مهلت مرور زمان و در صورتی که اصلاح اشتباه محاسبه فوق منجر به کاهش درآمد مشمول مالیات یا مالیات کمتر گردد، بدون رعایت مهلت مرور زمان گزارش لازم عنوان رئیس امور مالیاتی مربوطه ارائه می گردد.

2_ چنانچه گزارش فوق به تأیید رئیس امور مالیاتی برسد و یا در مواردی که برای رئیس امور مالیاتی اشتباه محاسبه محرز شود، طبق دستور وی نسبت به اصلاح اشتباه محاسبه یا صدور برگ تشخیص مالیات اصلاحی و ابلاغ آن به مؤدی اقدام می گردد .

ماده 34_ در اجرای مواد [238](#) و [239](#) “ قانون ” در کلیه مواردی که مؤدی ظرف 30 روز از تاریخ ابلاغ برگ تشخیص، اعتراض خود را نسبت به آن تسلیم نماید مدیر امور مالیاتی موظف است با انجام رسیدگی مجدد که بر اساس دلایل و اسناد ومدارک مؤدی انجام خواهد گرفت، مراتب را در ظهر برگ تشخیص درج و به شرح قسمت اخیر [ماده 238](#) “ قانون ” اقدام نماید .
به استناد حکم این ماده، پرونده مالیاتی پس از طی مراحل فوق در صورت عدم توافق با مؤدی به هیئت حل اختلاف مالیاتی ارجاع خواهد شد، مگر آنکه برگ تشخیص ابلاغ قانون ی شده باشد و مؤدی ظرف 30 روز اعتراض خود را تسلیم ننموده باشد در این صورت پرونده ظرف 30 روز بدون طی مراحل فوق توسط اداره امور مالیاتی به هیأت حل اختلاف ارجاع خواهد شد .

تبصره 1: سازمان امور مالیاتی کشور می تواند حسب درخواست ادارات کل امور مالیاتی، اختیار توافق با مؤدی موضوع این ماده عند الاقتضاء موقتاً به رئیس گروه مالیاتی تفویض نماید. در این صورت رؤسای گروه مالیاتی که برای آنها احکام موقت صادر می شود در مورد پرونده هایی که خود در تشخیص آنها سابقه اظهار نظر دارند اقدام نخواهند نمود.

تبصره 2: اجرای حکم این ماده در مواردیکه رسیدگی مجدد مسئول مربوط منجر به توافق نگردد مانع از رسیدگی مسئول بالاتر حداکثر تا سطح مدیر کل با رعایت مهلت مقرر در “ قانون ” نخواهد بود .

ماده 35_ “ مأموران مالیاتی ” موظفند در صورت استعلام مؤدی از نحوه تشخیص یا محاسبه مالیات، تصویر گزارش نهایی که مبنای صدور برگ تشخیص قرار گرفته است را، به مؤدی تسلیم نمایند .

ماده 36 - برگ تشخیص مالیات برای هر مودی در سه نسخه تنظیم و در موقع ثبت و صدور آن در دفتر " اداره امور مالیاتی " نام مؤدی، نحوه تشخیص، مآخذ محاسبه، سال و مالیات تعیین شده با حروف در ستون مربوط نوشته می شود .

تبصره 1: برگ مطالبه یا محاسبه مالیات فاقد شماره ثبت، از درجه اعتبار ساقط است .

تبصره 2: برگ اصلاحی تشخیص نیز باید به ترتیب فوق در دفتر اداره امور مالیاتی ثبت گردد .

ماده 37 - در اجرای **بند 2 ماده 97** " قانون "، " ماموران مالیاتی " مکلفند تاریخ مراجعه به محل، جهت رسیدگی به دفاتر و اسناد و مدارک، را کتبا به مؤدی ابلاغ نمایند و فاصله تاریخ ابلاغ تا روز مراجعه در هیچ مورد نباید کمتر از یک هفته و بیشتر از 15 روز باشد، و در صورت تقاضای مؤدی مشروط به عذر موجه، مهلت مزبور تا 5 روز بیشتر تمدید می شود.

تبصره: روزهای مصادف با تعطیلی یا تعطیلات رسمی و عمومی کشور نباید تاریخ مراجعه تعیین گردد .

ماده 38 - در مواردی که در اجرای **ماده 272** " قانون "، سازمان حسابرسی جمهوری اسلامی ایران، حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی عهده دار رسیدگی و تعیین درآمد مشمول مالیات مؤدی می شوند، رعایت ضوابطی که توسط " سازمان "، در نمونه گزارش حسابرسی مالیاتی تعیین می شود، الزامی است .

ماده 39 - در اجرای مقررات **تبصره 2 ماده 272** " قانون " گزارش حسابرسی مالیاتی ارائه شده بوسیله حسابداران رسمی مستلزم ارائه گزارش حسابرسی مالی نمی باشد .

ماده 40 - در اجرای مقررات **بند 2 ماده 97** " قانون " چنانچه ظرف مهلت مقرر در **تبصره 1 ماده 272** " قانون " نامه درخواست اسناد و مدارک و دفاتر از سوی مامور مالیاتی ابلاغ گردد، مودیانی که با توجه به مقررات موضوعه، حسابرسی مالیاتی صورتهای مالی خود را به حسابداران رسمی ارجاع نموده اند، مکلفند مراتب را کتبا در پاسخ نامه مذکور به مامور مالیاتی زیربط اعلام نمایند ،
در غیر اینصورت اسناد و مدارک و دفاتر را جهت ارائه و رسیدگی به ماموران مالیات در موعد مقرر آماده نمایند .

ماده 41 - چنانچه در گزارش حسابرسی مالیاتی حسابداران رسمی یا موسسات حسابرسی موارد تخلفی مبنی بر عدم رعایت مقررات قانونی و ضوابط تعیین شده در نمونه گزارش حسابرسی مالیاتی " سازمان " مشاهده شود " اداره امور مالیاتی " زیربط مراتب را به دادستانی انتظامی مالیاتی حسب مقررات گزارش می نماید.
دادستان انتظامی مالیاتی موظف است در صورت احراز تخلف موضوع را به رئیس کل " سازمان " اعلام نماید . رئیس کل " سازمان " در صورت لزوم، مراتب را جهت رسیدگی به جامعه حسابداران رسمی اعلام خواهد نمود.

فصل پنجم - مطالبه و وصول

ماده 42 - در کلیه مواردی که به تجویز مواد " قانون " صدور گواهی پرداخت مالیات، مفاصا حساب و گواهی عدم شمول مالیات مقرر گردیده است، گواهیهای مزبور مشترکاً با امضای کارشناس مسئول مالیاتی و رئیس گروه مالیاتی مربوط صادر

خواهد گردید .

تبصره: در بخشها و نقاطی که محل و محدوده واحد مستقر در آن خارج از خدمت اصلی رئیس گروه مالیاتی متبوع واقع گردیده صدور گواهی یاد شده با امضای کارشناس ارشد مالیاتی بلا مانع است.

بر اساس بخشنامه شماره 6609 – 31 / 3 / 91 ماده 42 این آیین نامه بشرح ذیل اصلاح می گردد:

ماده 42 اصلاحی: در کلیه مواردی که به تجویز مواد قانون صدور گواهی پرداخت مالیات، مفاصا حساب و گواهی عدم شمول مالیات مقرر گردیده است، گواهی های مزبور مشترکاً با امضای کارشناس ارشد مالیاتی و رئیس گروه مالیاتی مربوط صادر خواهد گردید. صدور گواهی مالیاتی موضوع تبصره یک **ماده 186** قانون مالیاتهای مستقیم مشترکاً با امضای رئیس گروه مالیاتی و رئیس امور مالیاتی خواهد بود.

تبصره اصلاحی

ماده 42 در بخش ها و نقاطی که محل و محدوده واحد مالیاتی مستقر در آن خارج از محل خدمت اصلی رئیس امور مالیاتی/ رئیس گروه مالیاتی متبوع واقع گردیده، صدور گواهی های یاد شده به ترتیب با امضای رئیس گروه مالیاتی/ کارشناس ارشد مالیاتی بلامانع است.

ماده 43 در هر مورد که مطابق مقررات و “ قانون ” میزان درآمد یا ماخذ مشمول مالیات قطعی گردد اداره امور مالیاتی برگ مالیات قطعی را در سه نسخه با درج نام مودی، میزان درآمد، ماخذ مشمول مالیات، نحوه و تاریخ قطعیت و سایر موارد مندرج در فرم تنظیم می نماید .

ماده 44 “ سازمان ”، خزانه داری کل کشور و بانک ملی ایران موظفند حداکثر ظرف مدت یکسال تمهیداتی فراهم آورند تا پرداخت مالیات به حسابهای مربوط نزد بانک ملی ایران با استفاده از سیستم یکپارچه مناسب به نحوی انجام گیرد که مستلزم مراجعه مؤدیان به شعب خاص یا مراجعه به منظور اعلام پرداختی به ادارات امور مالیاتی نباشد .

ماده 45 در مواردیکه بنا به اعلام اشخاص ثالث، درآمدهای کتمان شده مشمول مالیات شناسایی و مالیات متعلق مطالبه و وصول گردد “ سازمان ” می تواند نسبت به تخصیص و پرداخت پاداش متناسب با اطلاعات مکتسبه و مالیات وصولی از درآمد اختصاصی موضوع **ماده 217** “ قانون ” در وجه اشخاص مزبور، اقدام نماید .

ماده 46 در مواردیکه بموجب مقررات و “ قانون ” مالیات و سایر وجوه مربوط قابل استرداد به مؤدی باشد با تایید مدیر امور مالیاتی طبق مقررات در وجه ذینفع پرداخت خواهد شد .
نحوه استرداد بموجب دستور العمل مشترک “ سازمان ” و خزانه داری کل کشور تعیین می گردد .

فصل ششم- سایر مقررات

ماده 47 ادارات امور مالیاتی مکلفند، کلیه اوراق و فرمهای مقرر در “ قانون ” و همچنین هر نوع نوشته ای را که از طرف مؤدی به اداره امور مالیاتی تسلیم و یا ارسال می شود در دفتر اداره امور مالیاتی ثبت و رسید آن را با قید شماره ثبت دفتر و مشخصات اسناد ضمیمه به مؤدی تسلیم نمایند و طبق مقررات “ قانون ” و آیین نامه های اجرایی آن، اقدام لازم را معمول دارند .
در آمد یا سود و زیان و یا مبلغی که بعنوان ماخذ محاسبه مالیات در اظهار نامه و ترازنامه و حساب سود و زیان و حساب

درآمد هزینه برحسب مورد درج شده است باید در دفتر اداره به حروف ثبت شود .

ماده 48 - “ سازمان ” می تواند نمایندگان خود را در هیأت های حل اختلاف مالیاتی از بین کارمندان شاغل واجد شرایط در “ سازمان ” با حفظ پست سازمانی طبق مقررات انتخاب نماید .

بر اساس بخشنامه شماره 18720- 1 / 3 / 87 ماده 48 این آیین نامه بشرح ذیل اصلاح می گردد:

ماده 48 اصلاحی: نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور عضو هیات، از بین کارمندان واجد شرایط سازمان مذکور که لا اقل یکسال از سابقه امور مالیاتی آنان در شغل رئیس امور مالیاتی یا پستهای بالاتر باشد و در امر مالیاتی بصیر و مطلع باشند انتخاب می شوند.

تبصره: سازمان می تواند نمایندگان خود را در هیأت های حل اختلاف مالیاتی از بین کارمندان شاغل واجد شرایط در سازمان با حفظ پست سازمانی طبق مقررات انتخاب نماید.

بر اساس بخشنامه 77862 - 26 / 12 / 78 ماده 48 اصلاحی بشرح ذیل اصلاح می گردد:

بنا به اختیار حاصل از **ماده 219** قانون مالیات های مستقیم اصلاحی مصوب 27 / 11 / 80 و با عنایت به مفاد **ماده 245 قانون مذکور** و پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور که در تاریخ 21 / 12 / 88 به تصویب وزیر محترم امور اقتصادی و دارائی رسیده است، تبصره ذیل ماده 48 آیین نامه اجرائی **ماده 219** مذکور به تبصره 1 تبدیل و متن زیر به عنوان تبصره 2 به ماده 48 آیین نامه مزبور الحاق می گردد:

سازمان می تواند در استانها به استثناء شهر تهران مادام که برای عضویت در هیأت های حل اختلاف مالیاتی کارمند واجد شرایط وجود نداشته باشد، نمایندگان خود را در هیأت های مذکور از بین رؤسای امور مالیاتی با سابقه کمتر از یک سال یا رؤسای گروه مالیاتی با رعایت شرایط مقرر قانونی انتخاب نماید.

تبصره 2: سازمان می تواند در استانها به استثناء شهر تهران مادام که برای عضویت در هیأت های حل اختلاف مالیاتی کارمند واجد شرایط وجود نداشته باشد، نمایندگان خود را در هیأت های مذکور از بین رؤسای امور مالیاتی با سابقه کمتر از یک سال یا رؤسای گروه مالیاتی با رعایت شرایط مقرر قانونی انتخاب نماید.

ماده 49 - رای هیات حل اختلاف مالیاتی در مواردیکه درآمد مشمول مالیات مورد اختلاف باشد باید متضمن مبلغ درآمد مشمول مالیات و مالیات متعلق و در سایر موارد، مأخذ مشمول مالیات و مالیات متعلق باشد .

ماده 50 - رییس کل “ سازمان ” می تواند اعضاء شورایی عالی مالیاتی را از بین کارکنان شاغل در وزارت امور اقتصادی و دارایی و “ سازمان ” یا سایر سازمانها و واحدهای تابعه آن، با حفظ پست سازمانی و با رعایت سایر مقررات مربوط پیشنهاد نماید .

ماده 51 - رئیس کل سازمان میتواند اعضاء هیئت عالی انتظامی مالیاتی را از بین کارمندان شاغل واجد شرایط در سازمان، با حفظ پست سازمانی طبق مقررات نیز پیشنهاد نماید .

ماده 52 - هیات عالی انتظامی مالیاتی موظف است در موارد ارجاعی از سوی رییس کل “ سازمان ” مبنی بر رسیدگی به تخلفات افراد مذکور در **ماده 262** “ قانون ”، موضوع را به فوریت و خارج از نوبت، رسیدگی و رأی مقتضی را صادر نماید.

ماده 53 - هیأت عالی انتظامی موظف است در موارد نفی صلاحیت قطعی دایمی افراد مذکور در **ماده 262** “ قانون ”، طبق

قانون رسیدگی به تخلفات اداری، رأی لازم درخصوص نحوه قطع رابطه استخدامی متخلف با “ سازمان ” را صادر نماید .

ماده 54 _ در اجرای بند الف ماده 59 قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و به استناد **ماده 219** “ قانون ” کلیه بخشنامه ها ، دستور العملها، و رویه های اجرایی که توسط ” سازمان ” جهت اجرای “ قانون ” مقرر می شود برای کلیه واحدهای تابعه “ سازمان ”، مأموران مالیاتی، و مؤدیان لازم الاتباع است .
این آیین نامه در ماده 54 و 7 تبصره بنا به پیشنهاد شماره 9268 مورخ 82 / 10 / 15 سازمان امور مالیاتی کشور در تاریخ 82 / 10 / 20 به تصویب وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی رسیده است .

1_ برابر بخشنامه شماره 355- 83 / 2 / 5 در مواد 8 ، 9 ، 10 ، 27 ، 28 ، و 42 آیین نامه عنوان شغلی “ کارشناس مسئول مالیاتی ” به عنوان شغلی “ کارشناس ارشد مالیاتی ” اصلاح می گردد

2_ برابر بخشنامه شماره 355- 83 / 2 / 5 در مواد 10 ، 11 ، 34 ، 46 ، و بند سه ماده 33 آیین نامه عنوان شغلی “ مدیر امور مالیاتی ” به عنوان شغلی “ رییس امور مالیاتی ” اصلاح می گردد .